

Traži li društvo fakultet takvog smjera i takvog profila kakav je Fakultet političkih nauka u Zagrebu*)

Ante Fiamengo

Za Fakultet političkih nauka u Zagrebu velika je radost i čast što danas može pozdraviti prve diplomirane studente, njegove prve diplomirane politologe. Prvi diplomanti jednog fakulteta istovremeno su i njegovi prvi pioniri. U prosecu samopotvrđivanja toga novog fakulteta, u traženju »mjesta pod suncem«, oni su prvi koji treba da izvrše prodor na odgovarajuća radna mjesta naše društvene strukture, to jest adekvatna mjesta u društvenoj podjeli rada.

Od prvih dana osnivanja Fakulteta političkih nauka do danas gotovo na svim sastancima studentske organizacije postavljalo se pitanje perspektive studenata, pitanje: kamo nakon diplomiranja. To pitanje jednako je tako često bilo predmetom diskusije na sastancima Vijeća ovog fakulteta.

Fakultet političkih nauka nastao je silom dvojakih razloga: društveno-praktičnih i teorijskih.

Daljnji razvoj naše zemlje, socijalističke jugoslavenske zajednice, a posebno njena transformacija iz etatističko-birokratske varijante socijalizma u novu, dublju, revolucionarniju njenu fazu — samoupravljačku društvenu strukturu — samoupravljački socijalizam, tražio je i traži nove profile stručnjaka iz područja društvenih nauka i društvene prakse, takve profile stručnjaka koji bi pridonio kvalitetnijem izvršavanju transformacije društva iz njegove birokratsko-etatističke u samoupravljačku strukturu. Razna područja društvenog života, razne sfere društvene djelatnosti, kao na primjer: nagli razvoj masovnih komunikacija (žurnalistika, radio, televizija itd.), proces društvenog samoupravljanja i podruštvljanja politike, kako na unutrašnjem, tako i na vanjskom planu, nastavne potrebe u izučavanju predmeta društveno-političkog sistema Jugoslavije gotovo u svim vrstama srednjih škola, a djelomično i na fakultetima, potrebe izučavanja političkih fenomena u raznim našim institutima itd. tražili su i traže novi profil stručnjaka koji bi dobivali adekvatniju spremu nego što su je dobivali stručnjaci na drugim društvenim fakultetima filozofskom, pravnom, ekonomskom.

Prema tome, ti društveno-praktični razlozi tražili su stvaranje

* Riječ dekana Fakulteta političkih nauka prof. dr Ante Fiamenga prvoj generaciji diplomiranih politologa.

jedne nove naučno-nastavne institucije, tražili su osnivanje Fakulteta političkih nauka.

No, jednako su tako od velikog značenja u procesu stvaranja ovog fakulteta bili i teorijski, naučni razlozi. Ako dimenzija svijesti, svjesnog izgrađivanja jedne nove društveno-političke strukture postaje sve značajnija za dalji razvoj suvremenog društva, osobito socijalizma, ako dimenzija stihije i stihijnosti postaje sve opasnija za suvremeno čovječanstvo, a njeno prevladavanje sve urgentnija potreba, ako naučno planiranje i izgradnja društva na nauci postaje gvozdeni zakon suvremenog kretanja društva, onda je potpuno razumljivo da i osnivanje Fakulteta političkih nauka koji treba da pridonese da se i politički fenomeni promatraju iz jednog naučnog ugla postaje postulat naše zajednice. Takav fakultet treba da pridonese da politika bude još više zasnovana na nauci. Nije slučajna činjenica da se razne politološke institucije osnivaju u svim dijelovima svijeta. Mi smo imali čast da osnivanjem Fakulteta političkih nauka prednjačimo u socijalističkom svijetu, ali tim putem krenule su i druge socijalističke zemlje i čini se da će nas u tome brzo preteći.

Osnivanje fakulteta je jedna stvar, a nešto je sasvim drugo put njegova konstituiranja i samopotvrđivanja u društvu kao nove naučno-nastavne ustanove. Na tom je putu Fakultet političkih nauka postavljen u situaciju da kontinuirano svladava prepreke trostruke naravi:

prvo, on se nalazi u situaciji da stalno lomi otpor na koji nailazi u njemu sličnim institucijama;

drugo, on mora lomiti otpor društvene sredine i raznih faktora koji se svjesno ili nesvjesno odupiru i odupirat će se prodoru u svoje redove novog profila stručnjaka, bilo zbog toga što nemaju probano povjerenje u takav profil stručnjaka, bilo zbog toga što u njemu vide konkurenta;

treće, teškoće u procesu afirmacija takvog novog fakulteta proizlaze iz činjenice što tu nije bilo adekvatnih uzora, odakle su nicali i stalne sumnje je li takav fakultet, ovakvog smjera i ovakvog profila ono što traži naše društvo. Prevladavanje takvih sumnji traži kontinuiran napor čitavog kolektiva fakulteta.

Uspješno prevladavanje tih i sličnih smetnji i poteškoća istovremeno je i pretpostavka našeg vlastitog samopotvrđivanja kao nove naučno-nastavne institucije. U toj akciji svako malodušje mora nestati. Ako smo svjesni činjenice da je stvaranje ovog fakulteta rezultat praktične i teorijske potrebe, rezultat sve veće društvene podjele rada, sve izrazitijeg artikulisanja u proizvodnji i nauci, onda moramo isto tako biti svjesni potrebe zajedničkog racionalnog napora na njegovu daljem razvitku, njegovu kvalitetnijem konstituiranju i izgrađivanju. To pak može biti samo rezultat zajedničkog napora i studenata ovog fakulteta i njegova nastavnog kadra.

Vama, drugovi, prvim diplomiranim studentima Fakulteta političkih nauka, pripada ta čast da ste pioniri u prodoru u društvo prvih kadrova ovakvog novog stručnog profila, a time i pioniri u praktičnom samopotvrđivanju smisla i značaja ovakvog fakulteta. U ime ovog fakulteta, u ime njegova čitavog kolektiva čestitam vam na pokazanom uspjehu u četvorogodišnjem zalaganju na svladavanju politoloških disciplina želeći vam istovremeno pun us-

pjeh u vašem radu koji ćete preuzeti u sklopu naše socijalističke zajednice. Vaš rad i vaš uspjeh istovremeno je rad i uspjeh ovog fakulteta, vaše samopotvrđivanje istovremeno je i samopotvrđivanje Fakulteta političkih nauka. Mislim da s danom napuštanja ovog fakulteta i vašeg angažiranja u društvo veza s fakultetom ne treba da se prekine, već naprotiv treba da se održava i dalje kako bi vaše krštenje u praksi moglo biti od koristi za dalje izgrađivanje i dotjerivanje profila Fakulteta političkih nauka.